

Seppo Apajalahti

**ELÄMÄN
SUOLAA
JA
LEIPÄÄ**

Seppo Apajalahti

Elämän leipää ja suolaa

Saarnoja vuosien varrelta

© 2021 Seppo Apajalahti

Kannen suunnittelu: Seppo Apajalahti

Sisuksen taitto: Seppo Apajalahti

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-5007-0

JOHDANTO

Tämän teoksen ajatuksena on matkata kirkkovuoden tahtiin ja etsiä elämään suolaa perinteisten saarnatekstien ääreltä. Elämä suola – suola ei ole itse ruoka. Elämän ruokaa on arki kaikessa moninaisuudessaan. Suola sen sijaan antaa ruualle maun.

Tervetuloa matkaan. Kirjaa ei ole tarkoitus lukea kannesta kanteen – toki niinkin voi tehdä. Lue katkelmia sieltä täältä – ja jää miettimään.

Olen itse ollut yllättynyt omia tekstejäni lukiessa. Näinkö nuo viime vuodet pappina on mennyt – mihin ajattelu kehittyi neljäkymmenen pappisvuoden aikana.

Mielessäni on pyörinyt ajatus siitä, että Raamatun tekstit eivät ala sanoilla: ”Alussa Jumala loi kristinopin...” Raamatun alku on tässä: ”Alussa Jumala loi taivaan ja maan...” Todellisuus on ensin. Maailmankaikkeus, maapallomme, luonto, ihminen... Sanoilla me vain tulkitsemme tätä Jumalan luomaa todellisuutta. Tästä syystä oppi on aina suhteellinen asia.

Huomaan, että tämän suuntainen pohdinta on vaikuttanut ajatteluuni ja painotuksiin. Ehkä teet saarnojeni äärellä havaintoja siitä.

Tervetuloa tälle matkalle – haukkaa elämän leipää, mausteeksi elämän suolaa.

Saarnat ovat pääosin vuosilta 2012-2019, jolloin olen toiminut ensiksi Loviisan suomalaisen seurakunnan kirkkoherrana ja vuonna 2019 aloittaneen uuden Agricolan suomalaisen seurakunnan kirkkoherrana.

KUNINKAASI TULEE NÖYRÄNÄ

1. Adventtisunnuntai

Matt. 21: 1-9

Kun he lähestyivät Jerusalemiä ja olivat tulossa Betfageen Öljymäelle, Jeesus lähetti edeltä kaksi opetuslastaan ja sanoi heille: »Menkää tuolla näkyvään kylään. Siellä on aasintamma kiinni sidottuna ja varsa sen vierellä; löydätte ne heti. Ottakaa ne siitä ja tuokaa minulle. Jos joku sanoo teille jotakin, vastatkaa, että Herra tarvitsee niitä mutta palauttaa ne pian.»

Näin tapahtui, jotta kävisi toteen tämä profeetan sana:

- Sanokaa tytär Siionille:

Katso, kuninkaasi tulee!

*Hän tulee luoksesi lempeänä,
ratsastaen aasilla,
työjuhdan varsalla.*

Opetuslapset lähtivät ja tekivät niin kuin Jeesus oli käskenyt. He toivat aasin ja varsan ja panivat niiden selkään vaatteitaan, ja Jeesus istuutui aasin selkään. Ihmisiä oli hyvin paljon, ja he levittivät vaatteitaan tielle, toiset katkoivat puista oksia ja levittivät tielle niitä. Ja ihmisjoukko, joka kulki hänen edellään ja perässään, huusi:

- Hoosianna, Daavidin Poika!

Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä!

Hoosianna korkeuksissa!

Kaikki, jotka kynnelle kykenivät, olivat lähteneet pääsiäisjuhlille Jerusalemiin. Martta ja Maria, joiden luona Jeesus oli usein

vieraillut, olivat pyytäneet ystävänsä mukaan. Bartimeus Jerikosta oli lähtenyt juhlille ystävineen. Monet, jotka olivat kuulleet kuinka Jeesus puhui Jumalan valtakunnasta, olivat tulleet Galileasta. Isä, jonka pojan Jeesus oli parantanut epilepsiasta – hänkin oli paikalla. Eivätkä vain he – vaan he olivat pyytäneet mukaansa myös ystäviään ja naapureitaan. Väkeä oli paljon. Heitäkin oli tullut, jotka Jeesus oli ruokkinut viidellä leivällä ja kahdella kalalla.

Se, että pääsiäisen aikoihin Jerusalemiin kokoontui paljon ihmisiä – ei ollut mitenkään ihmeellistä. Se oli tavallinen aika lähteä vuosittaiselle pyhiinvaellukselle temppeliin. Suuri sovintopäivä oli tulossa.

Tämä vuosi oli kuitenkin poikkeuksellinen. Sana oli kiirinyt: Jeesus tulee juhlille. Moni oli kiinnostunut siitä, mitä Jeesus juhlilla tekisi. Innostus oli suurta.

Mikä sai ihmiset liikkeelle? Syitä oli lukemattomia – niitä oli varmaan lähes yhtä paljon kuin ihmisiäkin. Yksi asia kuitenkin yhdisti kaikkia: se miten he olivat kuulleet Jeesuksen puhuvan, se mitä Jeesus oli tehnyt heille, tai mitä he olivat nähneet Jeesuksen tehneen muille – oli heille merkittävää. He tulivat paikalle siksi, että Jeesus oli sanonut tai tehnyt jotain sellaista, mikä oli merkityksellistä heille.

Viime vuodet ovat kertoneet siitä, kuinka nuoret ja nuoret aikuiset ovat lähteneet kirkosta. Suunta on ollut toinen kuin päivän evankeliumin tapahtumassa.

Miksi näin on käynyt – on kirkolle tänään aivan oleellinen kysymys.

Jos olen oikein ymmärtänyt, on syy tämä: Kirkon sanoma ei tunnu merkittävältä. Se ei merkitse mitään – se ei kosketa. Kirkon sanoman merkityksellisyys on kadonnut.

Mutta onko niin, ettei sanoma kosketa tai ole merkittävä. En oikein usko sitä. Sanoma on hyvä – mutta sanat käyvät vanhoiksi. Kristillisen uskon sisältö on tärkeä voida toistaa kielellä, jota tässä ajassa ymmärretään. Yhä vielä meille on tärkeä kokea olevansa rakastettu, arvokas Jumalan silmissä. Yhä vielä on tärkeää, että elämälläni on tarkoitus, suunta. Yhä vielä on tärkeä se lahja, jonka kasteessa saimme: me olemme Jumalan lapsia. Me kuulumme johonkin.

Niin Suomessa kuin maailmalla on paljon kristillisiä yhteisöjä, jotka kasvavat. Ne kasvavat, koska niiden jäsenet rakastavat toisiaan. He välittävät toisistaan. Ja kutsuvat toisiaan messuun sunnuntai sunnuntain jälkeen.

Adventin ilosanoma kertoo innostuneesta joukosta, joka on vastaanottamassa Kuningastaan. Heillä oli vahva usko ja kokemus siitä, että Jumalan valtakunta on tullut. Ja se on tullut. Se on siellä, missä Jeesukseen uskotaan, häntä seurataan ja annetaan rakkauden saada tilaa elämässä.

Siellä, missä kirkko voi hyvin – siellä nimenomaan messussa kävijöiden lukumäärä kasvaa. Jumalan valtakunta on täällä – eikä vain täällä, vaan kaikkialla, missä uskotaan Jeesukseen ja missä ihmiset rakastavat toinen toistaan.

KUNINKAASI TULEE KUNNIASSA

2. Adventtisunnuntai

Luuk. 21: 25-33 (34-36)

Jeesus sanoi:

”Auringossa, kuussa ja tähdissä näkyy merkkejä. Meren aallot pauhaavat jylisten, ja maan päällä ovat kansat ahdistuksen ja epätoivon vallassa. Kaikki lamaantuvat pelosta odottaessaan sitä, mikä on kohtaava ihmiskuntaa, sillä taivaiden voimat järkkyvät. Silloin nähdään Ihmisen Pojan tulevan pilven päällä suuressa voimassaan ja kirkkaudessaan. Kun nuo tapahtumat alkavat, nostakaa rohkeasti päänne pystyyn, sillä teidän vapautuksenne on lähellä.”

Hän esitti heille myös vertauksen:

”Katsokaa viikunapuuta, tai mitä puuta tahansa. Kun näette sen puhkeavan lehteen, te tiedätte ilman muuta, että kesä on jo lähellä. Samalla tavoin te nähdessänne tämän tapahtuvan tiedätte, että Jumalan valtakunta on lähellä. Totisesti: tämä sukupolvi ei katoa ennen kuin kaikki tämä tapahtuu. Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät katoa.”

(”Pitäkää varanne, etteivät juopottelu ja päihtymys tai jokapäiväisen elämän huolet turruta teitä, niin että se päivä yllättää teidät niin kuin ansa. Sitä päivää ei vältä yksikään, joka maan päällä elää. Pysykää siis alati valveilla ja rukoilkaa itsellenne voimaa, jotta selviäisitte kaikesta siitä, mikä on tapahtuva, ja kestäisitte Ihmisen Pojan edessä.”)

Mihin tämä maailma on menossa? Tiedotusvälineet ovat täynnä huolestuttavia uutisia. Ne ovat niitä niin täynnä, että yksi ja toinen haluaa mieluiten ohittaa uutiset – kuin ahdistua niiden äärellä. Lähes joka päivä me kuulemme uutisia ilmaston lämpenemisestä, pandemian leviämisestä, poliittisista kiistoista. Me kuulemme uutisia hirmumyrskyistä, kuivuudesta, maastopaloista, nälänhädästä – itse eläessämme turvallisesti kotimaassamme.

Sodat ja väkivallanteot eivät osoita laantumisen merkkejä – päinvastoin. Hätkökouksia joudutaan pitämään jatkuvasti.

Mihin tämä maailma on menossa? Huoli on aiheellinen.

Kun päivän evankeliumia ja uutisia lukee rinnakkain, nousee välittömästi ajatus: niinpä, elämmekö todella viimeisiä aikoja? Onko ihmiskunta ajamassa itsensä lopullisesti ansaan tuhoten elämän mahdollisuudet?

Kokemus siitä, että ihmiskunta elää historiansa päätöstä ei ole uusi. Jo ensimmäiset kristityt Rooman valtakunnan alaisuudessa uskoivat aikojen lopun ja Kristuksen paluun olevan lähellä. Historian eri vaiheissa sama on koettu ja aikojen merkkejä on tulkittu lopun merkeiksi. Ja niin on nytkin. Ei näytä hyvältä. Ajan merkit eivät anna mitenkään hyvää signaalia. Päinvastoin.

Tällaisiin tunnelmiin olisi helppo jäädä, jos pysähtyisi vain päivän evankeliumin ensimmäisiin lauseisiin. On totta, että moni jää vain pelkoihinsa – tai turruttaa itsensä niin, ettei mikään kosketa.

Evankeliumin viesti on kuitenkin lopulta toisenlainen. Jeesuksen puheet eivät koskaan olleet sellaisia, että hän olisi jättänyt kuulijansa epätoivon valtaan: tästä ei tule mitään. Kaikki on loppu. Tuho on edessä. Elämä maapallolla päättyy. Ihmiskunta tuhoutuu. Jeesuksen viesti sisältää aina toivon.

”Katsokaa viikunapuuta, tai mitä puuta tahansa. Kun näette sen puhkeavan lehteen, te tiedätte ilman muuta, että kesä on jo lähellä. Samalla tavoin te nähdessänne tämän tapahtuvan tiedätte, että Jumalan valtakunta on lähellä.”

Minulle se merkitsee viestiä siitä, että Jumala ei ole unohtanut meitä. Tämä maailma on edelleen Jumalan maailma. Vapautus on edessä - onhan Vapahtaja jo tullut. Ihmiskunta ei tuhoa Jumalan luomakuntaa. Ihmiskunta ei voi lopullisesti tuhota tätä ihmeellistä planeettaa, joka vilisee elämää. Pilata se sitä näköjään voi - käyttämällä ja kuluttamalla enemmän kuin mitä planeettamme tuottaa – mutta tuhoon se ei sitä johda. Aika tulee, jolloin Jumalan valtakunta toteutuu.

Kun Jeesus opettaa aikojen lopusta – valtakunnan tulemisesta - hän antaa meille neuvon elämää varten. Neuvo on hyvin yksinkertaiselta kuulostava: ”Pysykää siis alati valveilla ja rukoilkaa itsellenne voimaa, jotta selviäisitte kaikesta siitä, mikä on tapahtuva, ja kestäisitte Ihmisen Pojan edessä.”

Pysykää valveilla. Se ei tarkoita – valvokaa öitänne. Pitäkää silmät ja korvat auki. Seuratkaa, mitä ympärillänne tapahtuu. Älkää turtuko maailman menoon - eläkää todeksi Jumalan rakkautta ja antakaa sen kulkea kauttanne siihen ympäristöön, jossa elämme. Rukoilkaa voimia siihen.

Vapahtaja on lähellä. Hänen hyvä tahtonsa toteutuu. Meidän aikamme on täynnä turruttavia asioita. Mielen voi turruttaa niin kemiallisilla aineilla kuin jatkuvalla kulutuksella. Mielihyvän etsiminen jatkuvasti johtaa mahdottomaan – koskaan et ole tyytyväinen. Siksi: älä eksy maailmassa vallitsevaan turruttavaan huumaan.

Laske jalkasi turvallisesti maan pinnalle. Katsele elämää ympärilläsi. Tämä on Jumalan maailma – maailma, jota hän ei hylkää. Jumala tuli ihmiseksi – meidän tähtemme.

TEHKÄÄ TIE KUNINKAALLE

3.Adventtisunnuntai

Matt. 11: 2-10

Kun Johannes vankilassa kuuli Kristuksen teoista, hän lähetti opetuslapsensa kysymään: ”Oletko sinä se, jonka on määrä tulla, vai pitääkö meidän odottaa toista?” Jeesus vastasi heille: ”Kertokaa Johannekselle, mitä kuulette ja näette:

*Sokeat saavat näkönsä ja rammatt kävelevät,
spitaaliset puhdistuvat ja kuurot kuulevat,
kuolleet herätetään henkiin ja köyhille julistetaan
ilosanoma.*

Autuas se, joka ei minua torju.”

Heidän mentyään Jeesus alkoi puhua ihmisille Johanneksesta:

”Mitä te lähditte autiomaahan katsomaan? Ruokoako, jota tuuli huojuttaa? Vai mitä odotitte näkeväanne? Kenties hienosti pukeutuneen miehen? Kuninkaanlinnoista te niitä löydätte, jotka hienostelevat vaatteillaan! Mitä te sitten odotitte näkeväanne? Profeetanko? Aivan oikein, ja minä sanon teille, että hän on enemmänkin kuin profeetta. Hän on se, josta on kirjoitettu:

- Minä lähetän sanansaattajani sinun edelläsi, hän raivaa sinulle tien.”

Kolmatta adventtisunnuntaita kutsutaan hengelliseksi adventiksi. Se kutsuu meitä aivan erityisellä tavalla pysähtymään. Sunnuntai avautuu Johannes Kastajan kokemuksista ja kysymyksestä.

Johannes Kastaja herättää minussa myötätuntoa – jotain lämmintä ja lohdullista liikkuu mielessä, kun luen tuota kuulemaamme evankeliumin katkelmaa. Me tiedämme jotain Johanneksesta. Hän oli Jeesuksen sukulainen – serkku tai pikkuserkku, sukulainen joka tapauksessa. Se ei kuitenkaan tehnyt hänestä mitenkään erityistä – erityistä oli se, että hän oli profeetta. Hän julisti Jumalan valtakunnan tulemistä – häntä kuunneltiin. Eri puolilta Palestiinaa tultiin Jordanille hänen luokseen kastettavaksi. Se mahtoi olla ihmeellistä.

Nyt me kuitenkin tapaamme hänet vankilassa. Herodes ei ollut pitänyt Johanneksen puheista ja oli vangituttanut hänet. Tuo uskon sankari oli siis vankina – hän lähettää vankilasta käsin

Elämän suolaa ja leipää. Kirja on lähes koko kirkkovuoden kattava saarnakokoelma. Pääosin saarnat on pidetty Loviisan seudulla vuosina 2012-2019.

Suola korostaa ruuan ja leivän omaa makua. Ilman suolaa moni ruoka jää mauttomaksi. Elämä on arkea - kristillisyys parhaimmillaan antaa sille maun. Se on ollut tavoitteenani.

Käydessäni läpi vuosien saarnakokoelmaani - yllätyin siitä, kuinka kyseinen teema vahvasti hallitsee ajatteluani. Toivon lukijan löytävän makua omaan arkeensa.

BoD

9

789528 050070